

Exemplar unic
Nr. 39416/PBBN/ 06.08.2020

**Doamnei Renate WEBER
Avocatul Poporului**

Urmare a adresei dumneavoastră înregistrată cu nr.13662/22.07.2020, referitoare la efectuarea vizitei la Penitenciarul Bistrița din data de 25.06.2020, vă transmitem răspunsul unității noastre în conformitate cu aspectele constatate și recomandările formulate în acest context:

1. Referitor la scoaterea la concurs a posturilor vacante astfel încât să se asigure o funcționare optimă a penitenciarului:

Administrația Națională a Penitenciarelor intenționează să scoată la concurs posturile vacante din cadrul unităților penitenciare, ținând cont de contextul epidemiologic și de existența fondurilor bugetare, după aprobarea legislației subsecvente Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, respectiv după aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursurilor/examenelor de ocupare a posturilor vacante de polițist de penitenciare, a Procedurii de desfășurare a verificărilor specifice și criteriile de apreciere a comportamentului corespunzător principiilor care guvernează profesia de polițist de penitenciare, precum și a deciziei directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor referitoare la metodologiile de desfășurare a probelor de concurs.

Directorul Penitenciarului Bistrița, prin adresa nr. 39777/PBBN/05.08.2020, a solicitat directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor aprobarea pentru scoaterea la concurs a posturilor vacante existente.

2. Referitor la reducerea aglomerării și respectarea capacității legale de cazare și a suprafeței de cazare/persoană privată de libertate:

Menționăm faptul că, în contextul elaborării noului plan de acțiune revizuit pentru perioada 2020-2025 în executarea hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, raportat la demersurile Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru extinderea și modernizarea spațiilor de cazare, a fost cuprins ca element de relevanță și optimizarea efectivelor de deținuți între unitățile penitenciare.

În acest context, având în vedere necesitatea echilibrării efectivelor de deținuți, ținând seama și de diferențele mari ale indicelui de ocupare între locurile de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor a luat măsuri de transferare a persoanelor private de libertate între unitățile subordonate, în funcție de capacitatea de cazare.

Măsura a fost necesară întrucât existau diferențe mari ale indicelui de ocupare între unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor fiind întâmpinate dificultăți cu privire la asigurarea drepturilor conform regimului de executare (a se vedea în acest sens Adresele ANP nr.48655/DSDRP/17.01.2019 și nr. 24229/DSDRP/26.02.2020).

Efortul pentru amenajarea camerelor de cazare aflate în clădirile existente în locurile de deținere, realizat în vederea maximizării spațiilor de deținere, s-a făcut/se face în mod continuu și ținând cont/în funcție de configurarea structurală a clădirilor și presupune corelarea capacității de cazare raportată la numărul de deținuți efectiv custodiați.

Pentru reducerea aglomerării, directorul Penitenciarului Bistrița, prin adresa nr. 39703/04.08.2020, a solicitat directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor efectuarea demersurilor necesare în vederea transferării persoanelor condamnate în alte penitenciare.

3. Referitor la respectarea Normelor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a recomandărilor făcute de delegația CPT la ultima vizită în România cu privire la interzicerea sancțiunilor disciplinare pentru actele de autoagresiune: CPT recomandă autorităților române să se asigure că actele de autoagresiune și tentativele de suicid să nu mai fie catalogate ca sancțiuni disciplinare și în consecință dispozițiile legale relevante să fie modificate, respectarea Regulilor Nelson Mandela adoptate de O.N.U potrivit cărora înainte de a impune sancțiuni disciplinare, administrația penitenciarelor trebuie să examineze modul în care boala mentală sau dizabilitatea de dezvoltare a deținutului ar fi putut contribui la comportamentul său sau la comiterea încălcării sau a faptei care a stat la baza sancțiuni disciplinare. Administrația penitenciarelor nu va sancționa niciun comportament al deținutului care este rezultat direct al bolii sale mentale sau al dizabilităților intelectuale (regula 39 pct 3):

Este necesară modificarea legislației aflate în vigoare. La acest moment, Legea 254/2016 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin H.G. Nr. 157/2016, prevede sancționarea faptelor de autoagresiune, astfel că administrația Penitenciarului Bistrița ia măsuri de întocmire a rapoartelor de incident și de cercetare a unor astfel de fapte.

Totuși, pentru viitor, până la modificarea legislației în vigoare, cu ocazia cercetării faptelor de autoagresiune, administrația Penitenciarului Bistrița, va ține seama de adresa ANP nr. 24846/DSDRP/11.02.2020, prin care se recomandă ca persoanele custodiate, diagnosticate cu afecțiuni psihice grave, să nu fie sancționate disciplinar pentru nerespectarea interdicției prevăzută la art. 82 lit. Ț) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

4. Custodiarea persoanei private de libertate într-un penitenciar unde i se poate asigura o comunicare într-o limbă cunoscută de aceasta:

Prin adresa nr. 39690/PBBN din 04.08.2020, în baza art 108 alin. 1, lit. g), din HG 157/2016, Regulamentul de aplicare a Legii 254/2013, a fost înaintată propunere de transfer Administrației Naționale a Penitenciarelor, pentru ca persoana privată de libertate de cetățenie străină, să fie transferată în alt penitenciar unde i se poate asigura comunicarea într-o limbă cunoscută de acesta.

Menționăm totuși și faptul că, așa cum ați constatat și dumneavoastră, deținutul în cauză poate și a comunicat cu alți deținuți care cunosc limba sa maternă. De asemenea, unitatea are personal care cunoaște limba deținutului în cauză, fiind de aceeași etnie, putând asigura, la nevoie, serviciile de interpret.

5. Continuarea demersurilor de a identifica și furniza activități lucrative pentru persoanele private de libertate. Un program satisfăcător (muncă, educație, sport, etc.) are o importanță crucială pentru bunăstarea deținuților (Norma 47, Normele CPT) cât și un rol în reabilitarea lor:

Penitenciarul Bistrița continuă demersuri pentru atragerea de noi beneficiari ai forței de muncă dar și păstrarea celor existenți, de a implica un număr cât mai mare de persoane private de libertate la activități lucrative, în conformitate cu decizia directorului general nr. 500165/2017.

Datorită pandemiei apărută la nivel mondial, activitățile lucrative desfășurate cu persoane private de libertate, au fost oprite pentru a evita infectarea în rândul acestora.

Considerăm și noi oportună angrenarea unui număr cât mai mare de persoane private de libertate în a presta activități lucrative, cu efect pozitiv pentru bunăstarea și reabilitarea lor la întoarcerea în societate. Acest aspect este de fapt unul dintre obiectivele importante și permanente ale unității noastre, însă a cărei realizare depinde de mai mulți factori precum evoluția pandemică, gradul de încadrare cu personal, evoluția pieței forței de muncă, etc.

6. Comunicarea motivării refuzului cererilor de transfer ale persoanelor private de libertate astfel încât acestea să cunoască motivul cererilor de transfer:

Tuturor persoanelor private de libertate care au formulat cereri de transfer la alte penitenciare și care sunt neaprobat, li se aduce la cunoștință motivul neaprobării, consemnându-se acest aspect pe bază de semnătură.

Se comunică atât cererile neaprobat, prin care se solicită transferul la penitenciare care nu custodiază persoane private de libertate din regimul de executare în care execută pedeapsa persoana care a formulat cererea, conform deciziei Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 360/28.02.2020, precum și adresele Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin care se comunică neaprobarea cererilor de transfer avizate de Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în anumite penitenciare care custodiază persoane private de libertate din regimul de executare în care execută pedeapsa persoana care au formulat cererea și motivul neaprobării.

Luând în considerare aspectele prezentate mai sus, considerăm că constatarea nu se confirmă, acesta fiind generat, probabil, fie de nemulțirea deținuților a căror cereri nu au fost aprobate, fie de gradul de înțelegere a acestora a aspectelor comunicate.

Totuși, unitatea noastră va acorda atenție, în continuare, activității de comunicare a motivelor refuzurilor de transfer, pentru prevenirea pe viitor a apariției unor situații similare.

7. Adoptarea măsurilor de siguranță pentru prevenirea situațiilor de risc crescut în rândul persoanelor private de libertate cu privire la acte care reprezintă o încălcare a demnității personale și o amenințare pentru integritatea, sănătatea personală și siguranța persoanelor și investigarea oricăror indicii sau suspiciuni de acte ilegale (cităm din chestionare „obligarea de către alte persoane deținute la masaje cu tentă sexuală sub imperiul amenințărilor”):

În Penitenciarul Bistrița se investighează cu celeritate orice indicii sau suspiciuni de acte ilegale. În toate situațiile în care au fost semnalate acte care reprezintă o încălcare a demnității personale și o amenințare pentru integritatea, sănătatea personală și siguranța persoanelor custodiate, s-au efectuat cercetări prealabile pentru identificarea persoanelor abuzatoare și declanșarea procedurii disciplinare împotriva acestora. De asemenea, dacă există indicii sau suspiciuni cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, au fost și sunt sesizate de îndată organele de cercetare penală competente.

Procedura disciplinară a persoanelor private de libertate se realizează cu respectarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Administrația Penitenciarului Bistrița acordă o atenție aparte persoanelor private de libertate care prezintă un risc accentuat de victimizare/marginalizare, din categoria persoanelor private de libertate cu risc de victimizare/marginalizare făcând parte și victimele agresiunilor sexuale.

Persoanele private de libertate identificate cu risc de vulnerabilizare sunt monitorizate atent de către supraveghetori, șefi de secție și de către personalul de reintegrare socială, iar după obținerea consimțământului informat sunt incluși în derularea tuturor demersuri administrative pentru includerea în activități de asistență psihologică, conform procedurilor interne. Din punct de vedere al intervențiilor de reintegrare socială, aceste categorii de deținuți sunt incluși în demersuri recuperative, de tipul consilierii individuale sau programe terapeutice, în scopul diminuării riscului față de stresul asociat schimbărilor de viață majore și traumatice, precum și față de patologia indusă de acestea, în rândul persoanelor private de libertate cu risc de victimizare.

Pentru persoanele cărora le-au fost identificate elemente care indică prezența riscului de vulnerabilizare/victimizare, administrația Penitenciarului Bistrița adoptă ca și măsură de siguranță pentru prevenirea situațiilor de risc; cazarea acestora într-o cameră de deținere pentru eliminarea factorilor de risc; stabilirea locurilor și a intervalului orar de desfășurare a activităților, a itinerarelor de deplasare și a persoanelor cu care intră în contact astfel încât să se evite interacțiunea cu persoanele abuzatoare. De asemenea, în astfel de situații când sunt identificate persoane cu risc crescut de victimizare/marginalizare, se informează de îndată factorii decizionali, respectiv șeful ierarhic, directorul adjunct siguranța deținerii și regim penitenciar și medicul unității, în vederea înlăturării potențialului pericol.

8. Repartizarea pe camere a persoanelor private de libertate cu maximum responsabilitate în funcție de caracteristicile individuale ale persoanelor deținute astfel încât să se prevină ivirea unor situații de vulnerabilitate, inclusiv adoptarea unor măsuri de cazare în camerele de protecție, etc;)

Cazarea persoanelor private de libertate este reglementată de art. 256, alin.1 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și se realizează, de regulă, în comun, cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a tinerilor de ceilalți majori. Separarea sau gruparea acestor persoane se poate face în funcție și de alte criterii, cum ar fi: calitatea de persoană condamnată, arestată preventiv sau reținută, compatibilitatea intelectuală și de ordin cultural, interesul de participare la muncă, precum și în funcție de gradul de risc sau vulnerabilități.

Persoanele private de libertate nou-depuse, cât și persoanele private de libertate cazate individual, sunt atent supravegheate și monitorizate de către personalul cu atribuții în acest sens (supraveghetori, șefi de secție, șef serviciu aplicare regim penitenciar), în scopul prevenirii unor evenimente negative. Personalul unității care constată prezența unei situații de vulnerabilitate completează un formular de clasificare a vulnerabilității în baza căruia va fi sesizată Comisia de individualizare a regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în vederea analizării și includerii în categoria persoanelor cu risc de vulnerabilizare. În cazul în care măsurile menționate anterior nu sunt suficiente se poate dispune chiar transferarea în alt penitenciar sau penitenciar-spital, după caz.

Referitor la cazarea temporară în camera de protecție, acest aspect este reglementat de art. 24, alin.1 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind

executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, respectiv această măsură poate fi dispusă de către directorul locului de deținere atunci când există un pericol iminent de producere a unuia din următoarele evenimente: autovătămare corporală sau suicid; rănirea altei persoane, dacă nu există posibilitatea separării acestora; distrugerea de bunuri ori tulburarea în mod grav a ordinii. Această măsură poate fi luată până la încetarea stării care a generat-o, dar nu mai mult de 24 de ore. Pe perioada cazării în camera de protecție, deținutul este monitorizat și consiliat psihologic.

Menționăm și subliniem faptul că, repartizare optimă a deținuților pe camerele de deținere a constituit și va constitui și în continuare, un obiectiv și un deziderat extrem de important pentru noi, acesta fiind însă într-o permanentă dinamică, iar rezultatul fiind condiționat și de spațiile avute la dispoziție, gradul de supraaglomerare, structura efectivelor, etc.

9. Consemnarea în documentele medicale a refuzului medicației de către persoana privată de libertate, cu informarea persoanei cu privire a riscurile asupra sănătății în cazul nerespectării administrării tratamentului conform recomandărilor medicale:

În cazul refuzului tratamentului strict supravegheat se întocmesc procese verbale de refuz al medicației. De la data primirii raportului dumneavoastră s-au luat măsuri, astfel încât să fie consemnat în scris, atât în dosarul medical cât și în registrul de consultații, a refuzului de tratament și să fie informată persoana privată de libertate cu privire la riscurile asupra stării de sănătate la care se expune în cazul refuzului de tratament.

10. Completarea formularului de Consimțământ informat de către fiecare persoană privată de libertate și includerea acestuia în fișa medicală:

Începând cu 31.07.2020, s-au luat măsuri ca acest Consimțământ informat să fie completat și introdus în fiecare dosar medical, atât pentru nou depuși, cât și pentru restul deținuților.

11. Achiziționarea unui aparat de tip LINESCAN pentru verificarea bagajelor și a unui aparat de depistare a drogurilor:

Aparat pentru verificarea bagajelor va fi asigurat odată cu implementarea obiectivului de investiții „Sistem de control acces”. Contractul pentru executarea acestei lucrări a fost încheiat în anul 2016, însă lucrarea stagnează din anul 2017, până în prezent, datorită unui litigiu aflat pe rolul instanțelor de judecată.

Caietului de sarcini pentru acest obiectiv de investiții, cuprinde dotarea cu 3 astfel de aparate. Sperăm ca, până la finele acestui an, să reușim dotarea și punerea în funcțiune a acestora.

Referitor la aparatul de depistare a drogurilor avem în vedere, în viitor, în funcție de fondurile avute la dispoziție, achiziționarea unui astfel de aparat, fiind inițiate demersuri în acest sens.

12. Achiziționarea de administrația penitenciarului și aplicarea de către personalul medical și sub supraveghere medicală a mijloacelor de contenționare omologate în cazul persoanelor private de libertate care au recomandarea medicului de folosire a contenției mecanice, la nevoie:

Penitenciarul Bistrița a achiziționat mijloace de contenționare, prin contracte subsecvente unor acorduri cadru încheiate de către Baza de Aprovizionare Gospodărire și Reparații – ca unitate centralizatoare de achiziții, pentru toate unitățile penitenciare, astfel: În anul 2019, s-au achiziționat 10 bucăți cătușe metalice, 2 bucăți centuri de imobilizare, 3 bucăți mijloace de imobilizare în timpul transportului, 2 seturi curele de imobilizare din

piele și material textil. Aceste echipamente au fost livrate conform propunerilor tehnice și Caietelor de sarcini întocmite de către Baza de Aprovizionare Gospodărire și Reparații.

Ca urmare a recomandării dumneavoastră, am demarat procedura de achiziție publică și pentru aceste mijloace, estimând finalizarea ei în circa două luni de zile.

13. Nemulțumiri cu privire la calitatea hranei: Mai puțin de jumătate din respondenți au afirmat că nu sunt mulțumiți de calitatea și cantitatea hranei primite: „foarte proastă caloric”, „în general mâncarea rea”:

Hrănirea persoanelor private de libertate se realizează, cu respectarea strictă a O.M.J. nr. 3147/C/2018 privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare.

În concordanță cu prevederile ordinului menționat, la Penitenciarul Bistrița, hrănirea se realizează pe baza "Tabelului decadal" (defalcat pe sezoane – iarnă și vară), acesta fiind întocmit de responsabilul pe linie de hrănire, în colaborare cu medicul unității și cu aprobarea directorului adjunct (economico-administrativ). În documentul specificat mai sus, sunt cuprinse toate alimentele de care beneficiază persoanele private de libertate, împărțite pe rații și mese, astfel încât să se asigure aportul caloric necesar, în conformitate cu starea de sănătate a deținuților.

Meniurile destinate persoanelor private de libertate se stabilesc de două ori pe an, unul aferent perioadei 01.11-31.05 (sezonul rece) și altul pentru perioada 01.06-31.10 (sezonul de vară). Aceste meniuri transpun dreptul la hrană al persoanelor private de libertate, reglementat de O.M.J. nr. 3147/C/2018.

În ceea ce privesc alimentele cu care se prepară hrana zilnică a persoanelor private de libertate, menționăm că fiecare aliment sosește la unitate cu declarație de conformitate, care arată că alimentele sunt conforme cu staturile, ce termen de valabilitate au, se verifică termenele de valabilitate. Caracteristicile tehnice pentru achiziționarea acestor alimente sunt întocmite în conformitate cu normelor specifice sistemului penitenciar cuprinse în Ordinul DGP nr.386 din 27.06.2002. Înainte de a fi introduse în cazanul de preparare a hranei, toate alimentele se cântăresc în prezența supraveghetorului de la Blocul Alimentar, Șeful de tură, și un reprezentant al persoanelor private de libertate. Toate aceste verificări se consemnează într-un registru: Registrul de consemnare a introducerii preparatelor din carne în cazan.

Menționăm că în Registrul privind calitatea hranei, nu există înregistrări care să exprime nemulțumiri din partea deținuților, cu privire la calitatea hranei. În acest registru, zilnic, se consemnează, verificarea hranei gata preparată, de către directorul unității sau Șeful de tură, medicul unității, supraveghetorul de la Blocul Alimentar și un reprezentant ales al persoanelor private de libertate. De asemenea, extrem de rar și izolat s-au înregistrat nemulțumiri legate de calitatea hranei, care să fie semnalate de către deținuți personalului unității aflat în serviciu. Toate acestea au fost supuse de fiecare dată verificărilor necesare, fără însă a se confirma în majoritatea cazurilor.

Pentru informații suplimentare desemnăm ca persoană de contact pe domnul comisar șef de poliție penitenciară Marius LACATIȘ, telefon 0263238175, mobil, fax.0263238175, [e-mail marius.lacatis@anp.gov.ro](mailto:marius.lacatis@anp.gov.ro).

Cu deosebită considerație,

Comisar șef de poliție penitenciară Lucian SIMAN

**Director
Penitenciarul Bistrița**

AVIZAT

**Pentru comisar șef de poliție penitenciară Ovidiu GAVRILAȘ
D.A.S.D.R.P.**

**Semnează comisar șef de poliție penitenciară Marius LACATIȘ
Șef serviciu aplicare regim penitenciar**

Email: avp@avp.ro
petitii@avp.ro

LM /PBBN/06.08.2020

( )

